

СЕКЦІЯ 8. МЕНЕДЖМЕНТ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

РОЛЬ УКРАЇНИ ЯК ІННОВАЦІЙНОГО ДРАЙВЕРУ: 10 УКРАЇНСЬКИХ СТАРТАПІВ ЯКІ ПІДКОРИЛИ СВІТ

С. В. Чижевська, студентка спеціальності Менеджмент, група МЕНБ-31

О. В. Бондар-Підгурська, науковий керівник, доцент кафедри менеджмент, к. е. н.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Нинішній період розвитку економіки можна охарактеризувати як епоха змін, де жодна мить не повторюється. Нові технології, як правило, виходять з нових підприємств – стартапів, які як у світі, так і в Україні набирають прискорення.

Стартап – це нещодавнє створена компанія, що буде свій бізнес на новій інноваційній технології, яка не вийшла на ринок або лише починає на нього виходити і володіє обмеженим набором ресурсів. Особливо часто термін «стартапи» вживають, коли йдеться про нові компанії, що працюють в сфері інформаційних технологій. Стартап – це хороша можливість для тих, у кого є мрія створити щось, що буде приносити користь людям і прибуток автору. Стартап – це процес реалізації абсолютно нової бізнес-ідеї, за короткий термін та при мінімальних фінансових ресурсів [1, с. 7].

Дана проблематика є надзвичайно актуальною, а головне постійно змінюваною, отже до кінця не вивчена. Саме тому у своїх роботах та публічних виступах її обговорюють не лише вчені, а і інвестори, підприємці, а також безпосередньо самі стартапери, які досягли значних успіхів і можуть поділитися своїм досвідом з цього питання, а саме: Пітер Тіль, Боб Дорф, Джирджи Вонг, Євелін Буцацький, Бен Казнок, Олександр Кардаков, Олексій Мась, Дмитро Ставицький, Графф Дрю, і т. д. [2].

Авторів які досліджують дану проблему дуже багато, і бачення даної ситуації у багатьох розходяться, але саме це і є показником того, що дана проблема є вагомою і потребує додаткової уваги.

Термін «стартап» зародився в США в 1939 році, коли двоє американських студентів Хьюлетт і Паккард створили власну

невелику фірму під назвою «start-up». З часом компанія досягла світових масштабів і зараз відома нам під назвою HewlettPackard (HP) [3].

Відповідно до твердження представників інноваційного бізнесу, до 2005 р. в Україні фактично не було стартапів. Усе відбувалося навколо аутсорсингу – передача компанією частини її завдань або процесів стороннім виконавцям на умовах субпідряду. Основним каталізатором розвитку українських стартапів стала економічна криза 2008 року, після якої частина інвесторів звернула увагу на технологічний ринок. Так, про українські стартапи дізнався світ.

За даними світового рейтингу стартапів сервісу Startup Ranking, Україна у 2019 році посідає 45 місце серед 190 країн (у 2016 році Україна займала 33 місце) [4]. За результатами аналізу, в Україні у 2019 році зареєстровано щонайменше 239 стартап-компаній (у 2016 році в Україні було зареєстровано 141 стартап).

Позиція України на фоні інших країн свідчить як про інвестиційну привабливість інноваційних рішень малого бізнесу в Україні, так і про перспективність нових продуктів щодо завоювання зовнішніх ринків. З огляду на те, що стартап-компанії є найбільш динамічними агентами інноваційної системи, які успішно працюють на міжнародних ринках. Важливого значення набуває реалізація досліджень цих компаній. Так, отримані дані є необхідними для підприємців, інвесторів та уряду для усвідомлення соціально-економічної значущості стартапів і прискорення розвитку екосистеми країни через запровадження механізмів державного стимулювання їх розвитку.

За результатами багатьох досліджень [5], становлення стартапів в Україні показали ряд перешкод, головна з яких – несприятливий бізнес-клімат і макроекономічна нестабільність. Позиція засновників стартапів є обґрунтованою, адже її підтверджують позиції України у міжнародних рейтингах. Україна піднялась на п'ять позицій в рейтингу Doing Business 2019, який формує Всесвітній банк (ВБ). Рейтинг оцінює легкість ведення бізнесу в різних країнах. Так, Україна займає 71-ше місце серед 190 країн. Позиція України між – Киргизією та Грецією.

У десятку топ-стартапів, що змусили говорити про Україну у 2018 році увійшли [5–7]:

1. PassivDom, що презентував світові будинок який надруковано на 3D принтері. Він вирізняється високою міцністю і зовсім не потребує фундаменту.

2. Delfast – представив гібрид мотоцикла та гірського велосипеда, який може розвивати швидкість до 80 км/год та проїхати майже 380 км.

3. Grammarly– використовує штучний інтелект для перевірки правопису та граматики англійської мови. Крім того, редагує не тільки помилки, а й структуру речень і стиль письма.

4. Ugears/«Юкрейніан Gearс» – виробляє незвичайні механічні 3D – пазли з фанери для дорослих і дітей.

5. UniEcho – презентував роботизований екзоскелет для реабілітації кінцівок.

6. Senstone – створив пристрій для перетворення голосових записів у текстові нотатки. Даний пристрій розпізнає 12 мов, дозволяє редагувати тексти, надсилати їх в інші додатки.

7. Petcube – виробляє популярні у світі відеокамери для власників домашніх тварин. Дана камера дозволяє власникам гратися та розмовляти зі своїми улюбленцями дистанційно за допомогою мобільного додатку.

8. Helko Smart Dumbbels – представив «розумну» гантель, покликану мотивувати до занять спортом і зробити процес ефективнішим і приємнішим.

9. Picolor – надав пристрій, який виробляє мільйон кольорів фарби.

10. Cardiomo – оприлюднив винахід українців, що може допомогти врятувати мільйони життів. Це портативний пристрій, який відслідковує основні параметри організму людини.

Таким чином, стартап-компанії є перспективною і новою формою господарювання, який забезпечить розвиток малого та середнього бізнесу. Кількість стартап-компаній з кожним роком в Україні невинно зростає, і вони стають все більш привабливими для іноземних і вітчизняних інвесторів.

При цьому виокремлено основні проблеми розвитку стартапів в Україні, а саме: недостатня підтримка з боку держави, відсутність сприятливого інвестиційного клімату, вузька спеціалізація стартапів, відтік нового бізнесу закордон, а також слабкі зв'язки у інфраструктурі стартапів та інвесторів. Незважаючи на це, в Україні вже є достатньо стартапів і з кожним роком їх кількість зростає, залишаючись привабливими для іноземних і вітчизняних інвесторів.

Це дозволяє зробити висновок, що Україна володіє достатнім інтелектуальним потенціалом, де розвиток стартапів може стати справжнім драйвером інноваційного відновлення національного господарства і за умови сприятливого інвестиційного та політичного клімату забезпечить її конкурентоспроможність та подальший розвиток як високотехнологічної держави[8].

Список використаних інформаційних джерел

1. Пітер Тіль. Від нуля – до одиниці. Нотатки про стартапи або як створити майбутнє / Пітер Тіль ; пер. з англійської Р. Обухіва. – Київ : Наш Формат, 2015. – 232 с.
2. Дячук М. І. Перспективи розвитку стартап – компаній в Україні [Електронний ресурс] / Дячук М. І. – URL: <https://www.businesslaw.org.ua/perspektivu-rozvytku-startup-kompanii-v-ukraini/>.
3. Бланк С. Стартап. Настольная книга основателя / Бланк С., Дорф Б. – Москва : Альпина, 2013. – 616 с.
4. Едгар Вівас. Світовий рейтинг стартапів [Електронний ресурс] / Едгар Вівас, Джонатан Нтето. – URL: <https://www.startupranking.com/countries>.
5. На этом не останавливаемся: Украина поднялась в рейтинге Doing Business [Електронний ресурс] // Ведение бизнеса. – 2018. – URL: <https://www.segodnya.ua/economics/business/na-etom-ne-ostanovimsya-ukraina-podnyalas-v-reytinge-doing-business-1184489.html>.
6. Тарас Шкітер. Топ – 10 нашумілих українських стартапів [Електронний ресурс] // Конкурент. – 2018. – URL: <https://konkurent.in.ua/publication/34726/top-10-nashumilih-ukrainskih-startapiv-2018-roku-video/>.
7. 10 стартапів, що змусили світ говорити про Україну в 2017-му [Електронний ресурс]: офіц. сайт «Радіо свобода». Передрук із «Голосу Америки». 2017 р. – URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/28943851.html>.
8. Бондар-Підгурська О. В. Науково-методологічні засади сталого інноваційного соціально орієнтованого розвитку економіки / О. В. Бондар-Підгурська. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 531 с.

RISK MANAGEMENT IN AN ORGANISATION

Bright Quainoo, BBAstudent, group BA-11 En

Maya Goureeva, Scientific supervisor, Assistant Lecturer of the Department of Management

Higher Educational Institution of Ukoopspilka «Poltava University of Economics and Trade»

I chose this topic because it helps in assessing each risk and determining which of them are critical for the business